

TÜRK SANAYİCİLERİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ

TÜSİAD

YÖNETİM KURULU

BAŞKAN YARDIMCISI

CEM DUNA'NIN

TÜRK-ALMAN EKONOMİ KONGRESİ

KONUŞMASI

04 MAYIS 2015

TÜSİAD AVRUPA SANAYİ VE İŞVERENLER KONFEDERASYONLARI BİRLİĞİ (UNICE) ÜYESİDİR.

İstanbul : Meşrutiyet Cad. No: 74 Tepebaşı 34420 İstanbul - Türkiye
Ankara : İnan Cad. No: 39/4 Gaziosmanpaşa 06700 Ankara - Türkiye
Brüksel : 13, Avenue des Gaulois, 1040 Brussels-Belgium
Washington D.C. : 1250 24th Street, Washington D.C. 20037 - USA
Berlin : Mörkisches Ufer, 28 10179 Berlin-Mitte - Germany
Paris : 12, Rue Godot de Mauroy 75009 Paris - France

Tel: (90-212) 249 19 29 Faks: (90-212) 249 13 50 e-mail: tusiad@tusiad.org
Tel: (90-312) 468 10 11 Faks: (90-312) 428 86 76 e-mail: ankoffice@tusiad.org
Tel: (32-2) 736 40 47 Faks: (32-2) 736 39 93 e-mail: bxoffice@tusiad.org
Tel: (1-202) 776 77 70 Faks: (1-202) 776 77 71 e-mail: usoffice@tusiad-us.org
Tel: (49-30) 28 878 6300 Faks: (49-30) 28 878 6399 e-mail: info@tusiad-de.org
Tel: (33-1) 426 516 40 Faks: (33-1) 426 516 99 e-mail: satan@tusiad.org

web: www.tusiad.org

Sayın Başkan,

Değerli Katılımcılar,

Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği adına hepinizi saygıyla selamlıyorum. Bana sizlerle birlikte olma ve yatırım, üretim ve pazar olanakları açısından Türkiye ekonomisine ilişkin görüşlerimi paylaşma fırsatı verdiğiniz için teşekkür ediyorum.

Öncelikle, Türkiye'nin mevcut potansiyellerinin epey altında bir performansı olduğu değerlendirmesi ile başlamak istiyorum. Bu durumun nedenlerine baktığımızda, diğer ülkelerde de olduğu gibi Türkiye'de de politik ve makroekonomik istikrarsızlığın en önemli belirleyici olduğunu görüyoruz. Ancak son dönemde bu unsurlarda sağlanan ilerleme, artık bizleri, üretim ve ticaretin önündeki daha mikro sorunlara yoğunlaşmaya yöneltmektedir.

2002-2004 döneminde ortalama yıllık büyüme %7.9 oldu. Bu büyümeye en çok katkıda bulunan sektörler sanayi ve ticaret olurken, harcamalar yönünden de ertelenmiş olan özel sektör yatırım ve tüketim harcamaları büyümenin itici gücünü oluşturdu. Özellikle 2004 yılında özel sektör yatırım harcamalarında %45, özel tüketim harcamalarında ise %10 artış yaşandı.

Diğer yandan, yatırımlarda gözlenen yüksek oranlı artışlara rağmen, reel yatırımlar hâlâ 2000 yılındaki seviyelerinin altındadır. Milli gelir içerisindeki paylarına göre, gayrisafi sabit sermaye oluşumu 2000 yılında GSMH'nin yaklaşık %28'ine karşılık gelirken, bu oran 2004 yılında yaklaşık %24 olmuştur. Büyümenin devamlılığı açısından yatırımların milli gelire oranının belli bir seviyenin altına inmemesi son derece önemlidir. Örneğin, gelişmiş ekonomilere yakınsama sürecinde en başarılı iki ülke konumundaki Güney Kore ve İrlanda'da, yatırım harcamalarının milli gelire oranının son beş yıllık ortalamaları sırasıyla %30 ve %28 civarındadır.

Ekonomik ve sosyal dengeler dikkate alındığında öncelikle, mevcut olumlu makroekonomik ortamın sürdürülmesi gerekmektedir. Türkiye her sene yaklaşık 550,000 yeni iş sağlamak zorundadır. Bu ise yatırım hamlesinin devamını gerektirir. Türkiye'nin yapısal dönüşümünü tamamlaması ve orta vadeli yeni bir büyüme atağını sürdürebilmesi, yerli ve yabancı özel sektör tarafından yeni dönemde yapılacak yatırımlar ve dolayısıyla artacak üretim ve istihdam ile mümkün olacaktır. AB'ye tam adaylık süreci çerçevesinde hazırlanmış olan Katılım Öncesi Ekonomik Program da, büyümenin kaynaklarının yatırım ve ihracat olacağı tahmini üzerine kuruludur. AB üyelik sürecinde Türkiye'nin kişi başına gelir seviyesinin AB ortalamasına yaklaşması için gereken özel sektör yatırımlarının gerçekleştirilmesi büyük ölçüde yatırım ortamının iyileştirilmesine bağlıdır. Yatırımların önündeki mevcut engeller kaldırılabilirdiği ölçüde, Türkiye bu arzladığımız hedefe daha hızlı yaklaşabilecektir. O yüzden ki, gerçekleştirilmiş olan başarı ile rehavete kapılmamak, bu başarının ardındaki özel koşulları iyi anlamak ve büyümenin sürekli kılınması için yeni bir ekonomik vizyonu ortaya koymak gerekmektedir.

Bugün dünyada ekonomik büyüme konusunda yapılan akademik çalışmalara ve ülke deneyimlerine bakıldığında, yatırım ortamını iyileştirici düzenlemelerin büyük bir önem taşıdığı görülüyor. Yatırım yaparken idari ve teknik engellerle her gün uğraşan yatırımcının, üreticinin önündeki engellere makul çözümler üretilmesi gerekiyor. Sadece gelişmekte olan ülkeler değil, gelişmiş ülkeler bile yatırım ortamlarını sürekli iyileştirmek üzere yoğun bir gayret içinde. Türkiye OECD ülkesi arasında yatırım ortamı göstergeleri açısından en arkalarda geliyor. 27 OECD ülkesinden 25 tanesinde, yatırım ortamını daha da iyileştirmek

üzere programlar uygulanıyor. Türkiye'ye bakıyoruz, Türkiye ekonomik hayatı düzenleyen mevzuatın iyileştirilmesi konusunda çok yavaş hareket ediyor, bu amaçla kurmuş olduğu Yatırım Ortamını İyileştirme Koordinasyon Kurulu'nu bir türlü olması gerektiği gibi işletmiyor.

Türkiye'nin birçok az gelişmiş ülke performansının bile altında yatırım çekmesinde, hukuk sistemimizden kaynaklanan sıkıntıların iş ortamını olumsuz etkilemesi de önemli paya sahip. Bu nedenle, kanunların geriye yürümezliği ilkesine işlerlik kazandırılması, hukuk sisteminin hızlı ve etkin bir hale getirilmesi, kazanılmış hakların güvence altına alınması, haksız rekabetin önlenmesi başta olmak üzere bazı iyileştirmeler yapma gereği olduğunu söyleyebiliriz.

Bunların yanı sıra, uygulanmakta olan yatırım teşviklerinin AB mevzuatı çerçevesinde yeniden değerlendirilmesi ve yabancı yatırımlar konusunda rekabet içinde olunan diğer ülkelerle benzer yapıya kavuşturulmasının da önemli olduğunu vurgulamak istiyorum.

Değerli katılımcılar,

Bu noktada, AB'ye yeni üye olan birçok Doğu Avrupa ülkesine en yüksek yabancı sermaye girişinin müzakere süreci boyunca gerçekleştiği dolayısıyla, Aralık 2004'ten itibaren başlayan bu sürecin ülkemiz için ne denli önemli olduğuna dikkat çekmek istiyorum. Önümüzdeki günlerin yabancı yatırımlar bakımından ülkemiz için büyük fırsatlar yaratabileceğinin unutulmaması ve bu dönemin çok iyi değerlendirilerek, yatırım ortamının iyileştirilmesine yönelik gerekli önlemlerin ivedilikle alınması ve uygulamaya geçirilmesi gerekmektedir.

Bu açıdan, biraz önce sıraladığım hukuk reformu gereklerini yapmamız ve ekonomimizdeki düzenleme kalitesini artırmamız halinde, Türkiye'nin yatırım, üretim ve ticaret potansiyellerini harekete geçirebileceğine inanıyoruz.

Önümüzdeki günlerin AB ile entegrasyon süreci içindeki ülkemiz için büyük fırsatlar yaratabileceğinin, aksi halde bazı fırsatların kaçacağı unutulmaması gerekiyor. Bu dönemin çok iyi değerlendirilmesi halinde, Türkiye'nin AB'nin üretim ve yatırım üssü olması ve bölgesinin ticaret merkezi olması sanırım hiç de uzak bir ihtimal değil.

Sözlerime son verirken, hepinizi saygıyla selamlıyorum.